

ЗАПРАЦЮВАЛИ РИНКИ: ЯКІ ПРАВИЛА

с. 8

СЕРЕДА
20 травня 2020

ТІЛЬКИ ПЕРЕВІРЕНІ ФАКТИ

№20

ВЕСЕЛЕ КАРАОКЕ — У ТАКСІ

с. 11

1
блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

TE.20MINUT.UA

ЛІТО – ЗНОВУ БЕЗ ГАРЯЧОЇ ВОДИ

ЧОМУ ТЕРНОПОЛЯН ПОЗБАВЛЯЮТЬ КОМФОРТУ

- ▶ У місті понад 25 тис. помешкань під'єднані до централізованого гарячого водопостачання. Усі вони забудуть про комфорт
- ▶ На міжопалювальний період відключають воду у багатоповерхових будинках. Деякі котельні не працюватимуть понад місяць (у кращому випадку)
- ▶ Чому припиняють роботу навіть відремонтовані котельні, чи зменшать оплату за послуги та скільки коштує встановити бойлер, дізнавалася «RIA плюс»

с. 3

На час, поки відключають гарячу воду, тернополяни гріють її в каstrулях

РЕКЛАМА

ТЕРНОПІЛЬ БУДКОНТРОЛЬ ПАЙОВА ЧАСТКА
Лучаківського - Тролейбусна

АКЦІЯ
з 20.05.20 по 10.07.20
1/о в подарунок

будівництво комфорт-класу
індивідуальне опалення
клас енергозбереження «А» • підземний паркінг

офіс: вул. Київська, 7Д, тел.: (067) 128-51-71, (0352) 42-00-14, сайт: www.bud-control.te.ua

ЦЕГЛЯНИЙ БУДИНОК

471519_000

БРУК•ТОН
виробник бруківки

www.brukton.com.ua

☎ (067) 208 72 48 📍 м.Тернопіль, вул.15 Квітня, 1

473074_000

У ЗВ'ЯЗКУ З КАРАНТИНОМ
ВІДДІЛ ОГолошень ПРАЦЮВАТИМЕ

Понеділок, Четвер, П'ятниця 10:00-18:00 год. Вівторок 9:00 -14:00 год.
усі оголошення прийматимемо за тарифом 25 грн. (виділений шрифтом)
тел.: (098) 477-12-70, (0352) 23-52-03, (0352) 23-53-27

Середа вихідний - телефонувати за номером (096) 729-20-18

471519_000

COVID-19: ДОСТАВЛЯЄМО НОВИНИ БЕЗПЕЧНО

ЗА ЯКИМ АЛГОРИТМОМ ДІЮТЬ ЛІКАРІ

- Газету друкуємо автоматизованою машиною, не торкаючись її руками
- З друкарні упаковану газету забирають водії та передають кур'єрам
- Кур'єри в масках, та рукавичках доставляють газету до ваших домів
- Газету можна придбати і у продуктових магазинах

Оформлюй передплату за телефоном (097) 87 99 611

ЯК БУТИ, ЯКЩО ВИ ВТРАТИЛИ РОБОТУ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

Криза ■ Безробітних на Тернопільщині побільшало майже втричі, порівняно з попереднім роком. Чи реально зараз знайти роботу?

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-161-41-50,
OLCIATUR9@GMAIL.COM

— Під час карантину я втратила роботу, — розповідає тернополянка Ольга. — Фактично в мене був вибір — іти у відпустку без збереження зарплати, або звільнитися взагалі. Я працювала за мінімальну зарплату. Ви розумієте, що і так цих грошей мало на що вистачає, а тут сказали два тижні бути у відпустці взагалі без нічого. Потім у центрі зайнятості могли бути проблеми через ці відпустки, та й не зрозуміло, як би було після її завершення. Тому для мене краще було звільнитися взагалі.

Ні назви підприємства, ні свого прізвища жінка попросила не вказувати. Бо каже, що на старій роботі у неї залишилися друзі. Не захотіла тернополянка звертатися і в суд. Мовляв, потім ще проблем не оберешся.

ЛЮДИ ТЕПЕР АКТИВНІШЕ ШУКАЮТЬ РОБОТУ

Як повідомляють у Тернопільському обласному центрі зайнятості, зростання зареєстрованих безробітних спостерігають ще з початку 2020 року. Якщо у квітні 2019 року статус безробітного було надано 1167 особам,

то у квітні 2020 року — 3346, що майже у три рази більше.

— Від початку карантину майже 5 тисяч осіб подали заяви про надання статусу безробітного, повідомляють у відділі інформаційної роботи обласної служби зайнятості. — Зараз процедура надання цього статусу є спрощеною.

Роботу в час карантину також стало знайти складніше, якщо

«Мене поставили перед фактом: пишеш заяву на відпустку без збереження зарплати, або відразу — на звільнення»

у січні-квітні 2020 року роботодавці області подали у службу зайнятості області 10759 вакансій, то у цей же період 2019 року їх було більше на 35,8%.

ОГОЛОШЕНЬ ПРО ВАКАНСІЇ ПОМЕНШАЛО

Оскільки не усі безробітні звертаються у центр зайнятості, ми вирішили промоніторити інформацію з найбільшої тернопільської газети оголошень «RIA плюс».

ФОТО: З ВІЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ

Якщо ви підприємець малого та середнього бізнесу і вимушено припинили діяльність через карантин — можете звернутися за компенсацією до Центру зайнятості для працівників свого підприємства

За інформацією відділу оголошень, станом на 18 травня, порівняно з попередніми тижнями, вакансій на пошук роботи більше. Проте за весь час карантину роботодавці не прагнуть шукати працівників.

Із початку березня, за словами працівниці відділу пані Галини, поменшало і оголошень від самих людей, які шукають роботу. Наприкінці травня люди знову починають шукати роботу. Зокрема, зросла чисельність оголошень від майстрів, які хочуть працювати у будівничій справі.

ЯКІ ВИПЛАТИ ВИ МОЖЕТЕ ОТРИМАТИ

Як розповідає керівник обласної служби зайнятості Василь Олещук, зараз за держдопомогою можуть звернутися і роботодавці. Зокрема, йдеться про представників малого та середнього бізнесу, які зупинили чи скоротили діяльність через карантин та сплачували єдиний внесок за своїх працівників впродовж 6 місяців до карантину.

Ці кошти роботодавець має впродовж трьох днів виплатити своїм працівникам на збереження робочих місць. Витратити на інші потреби гроші підприємець не має права, бо через десять днів це перевірятимуть фахівці центру зайнятості.

Як впоратися, коли залишилися без заробітку

**МИХАЙЛО КОЗУК,
ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ
ПСИХОЛОГ**

— Варто сприймати втрату чогось звичного та стабільного, лише як можливість почати щось нове, більш класне. Насправді у людини є безліч шляхів для працевлаштування: за схожою схемою, з тими навичками, які вона вже має або ж як можливість відкрити себе точно з іншого боку. Потрібно бути вдячним тому часові, який ви провели на цій роботі, адже саме ця робота може бути поштовхом до кращих вершин. Основна порада — це не жити минулим і дивитися лише вперед.

Потрібно обов'язково бути дієвим: звернутись у центр зайнятості, розмістити своє резюме на відповідних сайтах, ознайомитися з посадами, які вам підходять. Ще одна порада: головне — навчитися свій «продукт праці» фіксувати у резюме, фотографувати, описувати, розповідати про свої знання, вміння, навички... Потім усе це передавати іншим людям, знайомим, розміщувати як на офіційних сервісах, які пропонують роботу, так і на персональних сторінках у соцмережах.

Важливою у такі складні періоди є підтримка близьких людей. Тому якщо у таку ситуацію потрапила дорога вам людина, не критикуйте за втрату роботи, старайтеся акцентувати її увагу на тому, що людина є повноцінною, здоровою та має всі шанси для своєї реалізації.

— Аби отримати цю допомогу, потрібно впродовж 30 днів з моменту зупинки чи скорочення діяльності звернутись до центру зайнятості за місцем сплати ЄСВ, — каже пан Олещук. — Подайте документи в один із зручних для вас способів: через скриньку для кореспонденції в ЦЗ (оригінал), через пошту (оригінал), через email (сканко-

пії). Упродовж трьох робочих днів з моменту позитивного рішення роботодавець та центр зайнятості укладають договір.

Електронні скриньки ЦЗ тут: is.gd/7z3gMM

Окрім того, якщо ви маєте офіційний статус безробітного, то можете розраховувати на стандартну допомогу, яка, до речі, зросла з 650 грн до 1000 грн.

Коли допоможе суд

**ВАСИЛЬ МИХАЙЛЮК,
АДВОКАТ**

— У трудовому законодавстві є дуже багато своїх нюансів. Кожен випадок тут потребує окремого розгляду. Не можна порівнювати закриття підприємства та звільнення працівника, адже вони можуть бути за різних обставин. Якщо це звільнення, то питання можуть бути до того, яка причина, скільки людина працює, чи підписала вона договір. Якщо це закриття підприємства, треба дивитися, чи є рішення влас-

ників, це реорганізація або скорочення.

Якщо закриття підприємства відбулося через карантин, то варто розуміти також, що чіткої законодавчої бази під це не підвели. Є постанова Кабміну і все. Тому це дуже складне питання.

Однозначно, примусити вас писати заяву на відпустку за власний рахунок роботодавця не може. Але ми добре розуміємо, що людей можуть ставити перед фактом: або заява за власний рахунок, або звільнення, і тут останні часто обирають відпустку. Можна доводити свою позицію через суд.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Ольга Турчак. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Поліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 104, 51-51-26
Аварійна водоканалу 52-51-17, 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Аварійна електромереж 52-24-66
Гаряча лінія міської ради 067-351-57-10
Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46
Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88
Управління Держпродспоживслужби - 52-01-45
Управління транспортних мереж 52-15-14
Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)
Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40

ЛІТО — ЗНОВУ БЕЗ ГАРЯЧОЇ ВОДИ: ЧОМУ ПОЗБАВЛЯЮТЬ КОМФОРТУ?

Комуналка ■ У місті на міжопалювальний період відключають воду у багатопверхових будинках. Деякі котельні не працюватимуть понад місяць (у кращому випадку). Чому припиняють роботу навіть відремонтовані котельні та як тернополяни обходяться без гарячої води, дізнавалася «RIA плюс»

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Деякі котельні припинили подачу гарячої води вже з 12 травня. Приміром, на вулиці Лозовецькій, Шкільній, Тролейбусній та Бригадній. Вони не працюватимуть аж до 10-го червня. Тернополяни обурюються, що знову доведеться місяць митися в мисках та гріти воду в каstrулях.

«НЕ МАЮ СИЛИ ГРІТИ ВОДУ В КАСТРУЛЯХ»

«Я не готова. Не маю сили знову гріти воду в каstrулях. Ну, як водоканал проводить ремонтні роботи за два дні? А «Теплокомуненерго» три роки ремонтує по три місяці... Уже і нові котельні (не факт, що екологічно чисті)

зроблені, і ми знову без теплої води», — пишуть тернополяни у соцмережах.

Припинять водопостачання і в гуртожитках та комунальних закладах.

— Це вже кілька років поспіль така ситуація, — скаржиться студент ТНТУ Максим. — У нас і так воду вмикають на кілька годин зранку та ввечері. Тепер знову доведеться гріти її в чайнику. Бо хоч і літо, вода з крану — льодяна.

Обурює тернополяни і те, що навіть нові та відремонтовані котельні не будуть працювати.

НАВІЩО ВІДКЛЮЧАЮТЬ КОТЕЛЬНІ

У міській раді пояснюють, що не всі котельні потребують ремонту, однак потрібно виконати

регламентні роботи, щоб підготувати системи до наступного опалювального сезону. Роботи планують виконати швидше, а гарячу воду — подати в будинки раніше.

— Звичайно, ці терміни варто скоротити, — каже міський голова Сергій Надал. — За період з травня по жовтень ми маємо виконати обстеження, перевірку та ремонт усієї мережі теплопостачання. Звичайно, це не можна виконати одночасно у всіх будинках, тому це робитимуть поетапно.

А без перевірки котельні не можна буде почати опалювальний сезон, додають у виробничо-технічному відділі КП «Тернопільськтеплокомуненерго».

Понад 25 тис. помешкань під'єднані до централізованого водопостачання. Вони забудуть про комфорт

— Коли котельню зупиняють — проводять гідравлічне випробування теплової мережі і ремонт — у разі необхідності. Після цього складаємо акти, що тепла мережа готова і передаємо їх до інспекції з енергозбереження, — пояснює начальник виробничо-технічного відділу Михайло Горбань.

СКІЛЬКИ АБОНЕНТІВ ПОСТРАЖДАЮТЬ

Такі роботи, кажуть, потрібні для того, щоб запобігти аваріям під час опалювального сезону, коли через поломку котельні, без гарячої води можуть лишитися кілька будинків.

Загалом у Тернополі близько 80% житлового фонду та об'єктів соціальної інфраструктури охоплено централізованим водопостачанням, повідомляють у КП «Тернопільськтеплокомуненерго». Понад 25 тис. помешкань підключені до центральної системи гаря-

ФОТО: ВАДИМ ЄПУР

Щоб встановити бойлер, доведеться витратити приблизно 5–7 тисяч гривень

чого водопостачання. Теплопостачання у місті забезпечують 32 котельні, які працюють на газоподібному паливі, 7 паливних та 45 теплових пунктів.

Під час планових випробувань та ремонтних робіт в різний час без гарячої води залишаться майже 410 об'єктів, у тому числі житлові будинки, гуртожитки, комунальні заклади тощо.

З 1 червня гарячу воду через борги можуть відключити взагалі. Як повідомляють у КП «Тернопільськтеплокомуненерго», заборгованість споживачів становить понад 84 млн грн. Тернополяни закликають своєчасно сплачувати комунальні послуги, тоді гарячу воду відключати не будуть.

У КВІТНІ ЗМЕНШИЛИ ОПЛАТУ

Штрафні санкції за несвоєчасну сплату, хоч і не загрожують,

Деякі тернополяни вимушені підігрівати воду кип'ятильниками та електрочайниками

Компактний водонагрівач можна використовувати лише тоді, коли у вас тече не жорстка вода

однак тернополяни закликають не затягувати з оплатою.

Щомісяця в перших числах проводиться нарахування за отримані в попередньому розрахунковому періоді послуги. Так, з рахунками можна ознайомитися в «Особистому кабінеті» на сайті підприємства.

Як до карантину, так і під час нього користувачам централізованого гарячого водопостачання щомісяця проводять перерахунки. Це пов'язано зі зменшенням ціни на газ. Так, за квітень платіжки за воду зменшилися на 27–37%. Перерахунки здійснюють відповідно до рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради.

Перерахунки за надані підприємством послуги також проводили у жовтні, листопаді, грудні, січні, лютому та березні.

СКІЛЬКИ ТЕРНОПОЛЯНИ ЗАПЛАТИЛИ ЗА ГАРЯЧУ ВОДУ У КВІТНІ ПІСЛЯ ПЕРЕРАХУНКУ

Вид послуги	Одиниці виміру	Вартість послуги у квітня 2020 року, грн		%
		До перерахунку	Після перерахунку	
Централізоване опалення при відсутності лічильника ТЕ	в місяць/кв. м	12,58	7,84	-37,68
Централізоване опалення при наявності лічильника ТЕ	1 Гкал	1746,82	1088,43	-37,68
Централізоване постачання гарячої води за умови підключення рушникосушильників до системи гарячого водопостачання	куб. м	98,85	70,81	-28,37
Централізоване постачання гарячої води за відсутності рушникосушильників до системи гарячого водопостачання	куб. м	91,36	66,14	-27,61

Альтернатива — бойлер: як обрати

Не кожен хоче майже місяць користуватися лише холодною водою. Багато тернополяни мають дітей, та й дорослим приймати щодня холодний душ та мити посуд у холодній воді не додасть здоров'я. Вирішити цю проблему допоможе бойлер або спеціальний водонагрівач. Їх можна придбати в магазинах побутової техніки, на ринку або замовити онлайн.

Ціни на бойлери стартують від 2000 гривень. Однак варто зауважити, що найдешевші прилади зазвичай мають об'єм 40–60 літрів та невелику потужність. У середньому, бойлер на 80 літрів коштує 4000 гривень, однак є і дорожчі. Перш за все зверніть увагу на його об'єм,

потужність та швидкість нагрівання води. Для сім'ї на 3–4 людини бойлера, об'ємом 80 літрів буде цілком достатньо. Такі рекомендації журналісти знайшли на сторінках інтернет-магазинів. Там продавці зазвичай вказують, як правильно вибрати об'єм бойлера. Це залежить не лише від кількості членів сім'ї, а й від кількості точок споживання води — рукомийник, ванна, душова кабіна тощо. Для двох людей, у будинку яких є раковина та душ, достатньо бойлера, об'ємом 50–80 літрів. Якщо ж сім'я з 5 людей, і в будинку є душ, ванна, та два рукомийники — бойлер вже має бути об'ємом 120–150 літрів.

За встановлення бойлера також доведеться заплатити, якщо ви не можете зробити це

самостійно. Тернопільські майстри беруть за свою роботу 700–1000 гривень. Також деякі магазини побутової техніки пропонують послугу доставки та підключення бойлера. Деякі магазини роблять це безкоштовно. Тому перед покупкою дізнайтеся, скільки коштуватиме встановлення обладнання спеціалістами.

Окрім бойлера, є і інший, більш бюджетний варіант, про який редакції розповів читач Віталій. Він працює майстром, який встановлює бойлери і не тільки.

— Це — спеціальний компактний водонагрівач, який варто встановити замість звичайного крана. Його потрібно підключити до електромережі. Вода нагрівається при

проходженні через систему нагрівних елементів. Також можна увімкнути і холодний режим, відрегулювати температуру нагрівання води. Його переваги — у легкому встановленні та миттєвому нагріванні води. Ціни на такі складають від 1 до 4 тис. гривень залежно від виробника та характеристик. Однак такий нагрівач має і свої недоліки. Якщо у вас тече «жорстка вода», то такий не варто встановлювати, адже на нагрівальних елементах буде утворюватися накип, і прилад гірше працюватиме уже за кілька місяців роботи, а то і взагалі може зламатися. Тому якщо якість води низька, або ви не маєте фільтра — такий нагрівач вам не підійде, — каже він.

ЧИ ПРОВОДЯТЬ РОЗТИН НА ВУЛИЦІ? У ЯКОМУ СТАНІ ТЕРНОПІЛЬСЬКІ МОРГИ

Медицина ■ В інтернеті шириться інформація, що в одному з тернопільських моргів розтин пацієнтів, які хворіли на COVID-19, доводиться проводити на вулиці, оскільки у приміщенні немає ні нормальної вентиляції, ні водопостачання. Журналіст «RIA плюс» дізнався, чи справді є проблеми у моргах міста та чи є ризики для оточуючих, коли аутопсію доводиться проводити на дворі

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Шокуючі фото облетіли всю Україну. Фотографія, де тіло померлого доводиться досліджувати біля входу в морг, багато людей назвали фейком, нібито не можуть працівники проводити розтин на вулиці. Однак у самому морзі, де зробили ці фото, кажуть, що це правда.

ВСТАНОВИЛИ НАМЕТ ДЛЯ РОЗТИНІВ

Як розповів завідувач відділу судово-медичної експертизи трупів та чергових експертів Олег Стецюк, належних умов для роботи з померлими, які мали коронавірус, у них немає.

— Ви можете бачити сумну картину нашої «готовності», — каже Олег Стецюк. — Вони не дають нам ні копійки на поліпшення санітарних умов. Україна була не готова до епідемії, і це велике питання, чи готова вона зараз?

Патологоанатом розповів, що працювати доводиться у костюмі, який зробив його знайомий. Намету для розтинів також не дали. Лише після того, як про проблему дізналися, біля приміщення моргу облаштували спеціальний намет, де тепер проводять дослідження тіл людей з підозрою на COVID-19.

ЯКА СИТУАЦІЯ У МОРГАХ

Міський голова повідомив, що розтин померлих від коронавірусу на вулиці не проводять.

«Те, що патологоанатоми проводять розтини померлих від коронавірусу на вулиці — це неправда, — заявив міський голова. — Морги на території Тернополя є у безкоштовній оренді, які надані обласному патологоанатомічному бюро. Вони розташовані у приміщеннях міської лікарні № 2 та лікарні № 3. Приміщення обладнані належною вентиляцією, каналізацією та подачею води. Приміщення відповідають всім вимогам, які ставлять перед патологічним бюро. Працюють там

обласні патологоанатоми. У цих моргах не виконують дослідження померлих від COVID-19».

Це опублікували і на офіційній сторінці міської ради.

Однак з моргом, де зробили знімки — ситуація інша.

— Заклад перебуває в обласному підпорядкуванні. Уже є реагування голови ОДА. Цей заклад не має жодного стосунку до роботи з хворими на COVID-19 — кажуть у міськраді.

Завідувач відділу Олег Стецюк каже, що хоча експерти працюють з тими, хто помер насильницькою смертю, або у випадку, коли при житті діагноз не підтвердили, отже, ніхто не може сказати точно, що людина не була інфікована.

— Уже кілька разів доводилось досліджувати тіла, які мали підозри на захворювання. До того ж, COVID-19 — не єдина небезпечна хвороба, — пояснює він.

Олег Стецюк каже, що постійно доводиться працювати з небезпечними інфекціями.

— Експерти працюють зі всім — і COVID, і СНІД, і різні гепатити, і туберкульоз, і лептоспіроз, і навіть лепра (проказа) була, — каже пан Олег.

Тіла досліджують у приміщенні моргу, однак якщо є підозра на COVID-19 — аутопсію виконують у спеціальному наметі, який облаштували поруч із приміщенням на початку травня, каже пан Стецюк. Там є і портативний стіл для досліджень. Рідина, які залишаються після дослідження, не потрапляють до каналізації, а лишаються у резервуарах, які потім утилізують. Розтин на вулиці уже не практикують.

У обласній державній адміністрації на ситуацію з поганим забезпеченням моргів уже відреагували, принаймні, так кажуть. Морг обіцяють перевірити. Про результати та висновки щодо забезпечення повідомлять згодом.

Журналісти «20 хвилин» також звернулися з офіційним запитом до керівництва Тернопільського обласного бюро судово-медичної

Перед розтином судмедексперти обов'язково одягають захисні костюми

експертизи, щоб дізнатися, чи справді працівникам відділу судово-медичної експертизи трупів доводиться працювати з хворими на COVID-19, та які є проблеми з забезпеченням приміщення, де проводять експертизи тіл померлих. Про це читайте згодом.

ЧИ ПРОВОДЯТЬ РОЗТИН ПОМЕРЛИМ ВІД COVID-19

В Україні не у всіх містах проводять розтин померлих від коронавірусної інфекції. В управлінні охорони здоров'я Тернопільської

Тіло померлого від COVID-19 доставляють для розтину та дослідження, якщо цьому не заперечують близькі родичі

обласної державної адміністрації пояснюють, що в області, у разі смерті пацієнта з COVID-19, керуються постановою міністра охорони здоров'я, в якій чітко прописаний алгоритм дій.

— Є чітко прописаний алгоритм дій проведення поховання людини, яка хворіла на коронавірусну інфекцію, — пояснює заступниця начальника управління охорони здоров'я ТОДА Тетяна Скарлош. — Лікувальні заклади також мають свій алгоритм дій. Коли людина померла — проходить кілька етапів. Проводять санітарно-гігієнічну обробку, адже це карантинна інфекція. Тіло має бути оброблене та запаковане у герметичний мішок.

Тіло покійного доставляють у морг, який розташований поруч з лікувальним закладом, — пояснює Тетяна Скарлош. Там у разі необхідності проводять розтин.

— Якщо помирає людина в лікувальному закладі, або яка спостерігається сімейним ліка-

рем вдома чи іншому закладі, проводять розтин для того, щоб підтвердити діагноз, який ставили прижиттєво, — пояснює Тетяна Скарлош. — Однак родичі можуть написати відмову, якщо вони мають релігійні переконання і тоді розтин не проводять. Цим дослідженням займаються фахівці патологоанатоми. Що стосується судово-медичної експертизи — розтин проводять тоді, коли смерть була насильницькою або невідома причина смерті тощо.

— Коронавірус відносять до карантинних інфекцій, — каже пані Тетяна. — Для розтину має бути вентиляційна система, засоби захисту та ряд інших вимог. Коли проводять розтин хворих, то зразки легеневої тканини передають в обласний лабораторний центр для дослідження.

ЧИ Є РИЗИКИ ДЛЯ ОТОЧУЮЧИХ?

Ситуацію з розтином на вулиці Тернополя прокоментував і экс-очільник центру громадського здоров'я МОЗ України Володимир Курпіта у своєму інтерв'ю «Громадському радіо». Він вважає, що ризиків для звичайних жителів міста та області немає, а жакливе забезпечення моргу — результат відсутності реформи охорони здоров'я, якої не було за всі роки незалежності України.

— Ми чітко знаємо, що вірус передається з краплями, а не через повітря, — каже Володимир Курпіта. — Якщо розтин здійснюють на повітрі, то ризик громадян суттєво знижується. Більше того, сонячна та вітряна погода призводить до того, що вірус гине швидко. Тому ризиків для жителів Тернополя чи області немає. Значно більші ризики інфікування є всередині лікарень, які не мають належної вентиляції. Є велика кількість медиків, які інфікувалися при наданні допо-

моги. Є «хронічна проблема», яка не виникла вчора. Це результати нерезформованої системи охорони здоров'я за останні 30 років.

Ми запитали думку у тернопільського вченого у галузі інфекційних хвороб, епідеміології та військової епідеміології Михайла Андрейчина, чи є безпека передачі вірусу від померлої людини до оточуючих, та чи є ризики, коли розтин виконують на вулиці, а не в приміщенні моргу. Як каже епідеміолог, у Тернополі ще не проводили розтин пацієнтам, які хворіли на COVID-19.

Виконувати цю процедуру можна на відкритому просторі, хоча це може викликати не дуже приємну реакцію оточуючих, пояснює пан Михайло.

Хоча розтин виконують не завжди, іноді це є необхідним, оскільки дослідження допомагають вивчити хворобу.

— Звичайно, можна не проводити розтин, коли ще за життя людини вдалось виявити сам коронавірус, — каже Михайло Андрейчин. — Це має важливе наукове значення, адже ми ще досі не уявляємо в деталях, які саме процеси відбуваються в легенях, що ведуть до пневмонії та гострого дистрес-синдрому. Окрім того, іноді треба після смерті встановити, підтвердити чи заперечити діагноз, адже сам вірус найчастіше вражає людей, які мають імунодефіцитний стан, різні тяжкі хронічні недуги. Наприклад, цукровий діабет, хвороби серцево-судинної системи, ниркової недостатності тощо. Іноді виникають судово-медичні процеси. Так, родичі можуть заперечувати, що причиною смерті став COVID-19, трапляються звинувачення на адресу медиків. Поховання або кремація тіла здійснюється у щільно закритій труні. Учасників ритуалу беруть на облік.

ЯК ПРАЦЮЮТЬ У БАРБЕРШОПАХ ТА ПЕРУКАРНЯХ ТЕРНОПОЛЯ

Краса ■ Перукарні, салони краси та барбершопи Тернополя з 11 травня відновили свою роботу. Тепер ви можете відвідати свій улюблений заклад, щоб зробити гарну стрижку чи зачіску. Які обмеження ввели та як змінилася ціна на послуги, дізналася «RIA плюс»

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Журналісти відвідали декілька перукарень та барбершопів Тернополя, однак не у всіх хотіли розповідати про роботу в період карантину.

«ПРАЦЮЄМО НА ПОВНУ ПОТУЖНІСТЬ»

У барбершопі Frisog розповіли, що стараються дотримуватися маскового режиму. У працівників є маски, а за потребою ними можуть забезпечити і клієнтів. Адміністратор просить продезінфікувати руки та питає відвідувачів про їх загальний стан. Також у закладі є безконтактний термометр.

— Наш заклад виконує всі норми. При вході та на кожному столі майстра є засоби дезінфекції, — розповідає барбер Андрій.

Він пояснив, що час на послугу їм довелося збільшити, аби після кожної стрижки майстер мав час простерилізувати весь свій особистий інструмент та навіть крісло. Барбер запевнив, що ціни не змінилися.

У перші два дні відвідувачів було дійсно дуже багато, розповідає Андрій. Він пояснив, що клієнти, яким вони надають послуги, мають бути в масках. Але коли барбери стрижуть бороду, то маску доводиться знімати.

— Наш заклад вписується у всі санітарні норми, тому що згідно з постановою Кабміну, на 10 метрів квадратних має перебувати одна особа. Площа закладу — 96 метрів квадратних, з яких торгова зона — 60 метрів квадратних, а робочих місць — п'ять, — говорить Андрій. — Відстань між клієнтами більша, ніж півтора метра, тому ми працюємо на повну потужність.

ВІДВІДУВАЧІ З РОЗУМІННЯМ ПОСТАВИЛИСЯ ДО ОБМЕЖЕНЬ

Режим роботи в перукарні «Імперія краси» не змінився, однак клієнтів стало набагато більше, розповіла перукарка Анна.

— Клієнти, яких ми стрижемо, завжди перебувають у масках. І самі перукарі стрижуть тільки в масках та рукавицях, — говорить Анна. — Після кожного відвідувача всі інструменти та поверхні ми обробляємо спеціальним розчином.

Якщо є вільний час, то клієнтів у цьому закладі стрижуть не тільки за записом. Після карантину ціни не змінилися. Всередині приміщення чекає тільки одна людина, а решта — на дворі.

— Люди й самі стараються дотримуватися всіх санітарних норм. Наші відвідувачі з розумінням поставилися до всіх обмежень, — каже жінка.

«КОЖНОЇ ГОДИНИ — ВОЛОГЕ ПРИБИРАННЯ»

Адміністратор барбершопу Inspire Дарія розповіла, що в закладі вжили всіх заходів для безпеки працівників та клієнтів. Перукарі працюють в масках та рукавичках, а відстань між робочими місцями збільшили за рахунок зменшення кількості працівників на зміні.

— Ціни на послуги не змінилися. Кожну годину ми робимо вологе прибирання, — говорить Дарія. — Відвідувачі — у масках. Якщо майстер робить стрижку бороди, то клієнта просять ненадовго зняти маску.

«Ми робимо більші перерви між клієнтами, щоб краще все продезінфікувати. Беремо лише за попереднім записом»

Адміністратор розповіла, що відвідувачів просять приходити самих, аби не утворювати скупчення людей.

«ПОСЛУГУ З ГОЛІННЯ БОРОДИ НАРАЗІ НЕ НАДАЄМО»

Ціна на послуги після виходу з карантину не змінилися, запевнила і працівниця барбершопу Bull dog Ольга. Клієнтів вони обслуговують також лише за попереднім записом, аби вони не чекали в чергах.

— Ми робимо більші перерви між клієнтами, аби встигнути краще все продезінфікувати, — говорить барбер Ольга. — Після кожного обробляємо поверхні, крісла та інструменти. Якщо попереднього запису зранку немає, то ми виходимо на роботу дещо пізніше.

Барбер розповіла, що ціни після

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ

З 11 травня свої двері знову відкрили перукарні, барбершопи та салони краси Тернополя

виходу з карантину в їх закладі не змінилися. Працівників на зміні працює менше, це зробили для того, щоб збільшити відстань між кріслами. У закладі запевняють, що дотримуються всіх санітарних умов.

— Рукавички змінюємо після кожного клієнта, маски маємо багаторазові. Відвідувачів ми попереджаємо про обов'язкову наявність у них масок та рукавичок, але також для них ми вже маємо рукавички при вході, — говорить Ольга. — Кількість клієнтів

не збільшилася.

Наразі тут не надають послуги з гоління бороди, каже барбер. Клієнт обов'язково повинен сидіти в масці.

Ольга розповіла, що надіється на свідомість людей. Каже, що при найменших ознаках ГРВІ вони (працівники) не будуть наражати на небезпеку інших і сидітимуть вдома. Вона вірить, що після закінчення карантину колектив у барбершопі Bull dog збільшиться, а працювати стане легше.

Після кожного клієнта працівники дезінфікують своє робоче місце, інструменти та навіть крісло. Аби не допустити інфікування клієнтів

— Перші три дні роботи в «Імперії краси» були дуже насиченими, — каже перукарка Анна. Тернополяни хотіли привести себе у форму

ЧИ ЗБИРАЮТЬСЯ ТЕРНОПОЛЯНИ НА ЗАРОБІТКИ: ЗАРПЛАТИ ТА УМОВИ

Гаманець ■ Через карантин багато людей залишилися без роботи. Вплинув карантин і на заробітчан, які почали масово повертатися в Україну. Журналіст «RIA плюс» дізнався, як вплинув карантин на роботу за кордоном та чи можливо поїхати на заробітки зараз?

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Карантин залишив без роботи чимало людей. Люди вимушено повернулися з-за кордону. Однак після послаблення карантинних норм заробітчани планують повертатися у країни ЄС.

КУДИ ВИЇДЖАЮТЬ НАЙБІЛЬШЕ

Більшість жителів області їдуть у Польщу. Також заробітчани їдуть у Німеччину та інші країни Європи, де стабілізується ситуація з коронавірусом.

— Я вже кілька разів їхав за кордон на заробітки, — розповідає тернополянин Юрій. — Працював у Німеччині та в Норвегії. Був різноробочим. Збирав сезонні ягоди та фрукти, квіти. Був вантажником та працював у цеху. Була така можливість виїхати на заробітки, і я нею скористався. Звичайно, це великі фізичні навантаження, не завжди маєш час, щоб виспатися, але, на жаль, за кордоном «на полуницях» ти можеш за місяць заробити стільки, як в Україні на «престижній роботі» за півроку.

Як розповідає Юрій, наразі він не планує їхати — через карантин.

— Я думав поїхати знову на заробітки, мене кликав роботодавець, але я не ризикую, — каже Юрій. — Здоров'я важливіше, тим паче, якщо буде потреба, за кордон можна завжди встигнути поїхати. Робота не зникне ніколи.

Дехто боїться застрягнути за кордоном, якщо кордони знову закриють.

— Наразі я не знаю, коли саме мені вдасться поїхати за кордон, — каже тернополянин Віталій. — Раніше я виїжджав зі знайомими на сезонні роботи влітку. Ми працювали 1–2 місяці. Не хочеться ризикувати, адже зараз у нас кількість нових випадків захворювання, хоч і зменшується, усе може змінитися за кілька днів. Навіть не стільки страшно захворюти, стільки страшно потрапити в непередбачувану ситуацію. Це ж можуть бути проблеми з перетином кор-

дону, працевлаштуванням тощо. Не хочеться застрягти за кордоном. Тому я хочу почекати хоча б до липня, доки ця ситуація трохи стабілізується і вже потім щось вирішувати. Деякі мої знайомі вже готуються їхати за кордон. Ті, хто працюють з одним роботодавцем кілька років, не хочуть його втрачати і вимушені повертатися.

За кордоном є багато робочих місць, де можна працювати в будь-який період року, пояснює менеджер з персоналу Асоціації роботодавців Світлана Повар. Це робота на підприємствах, обслуговуючий персонал, доглядальниця за людьми похилого віку, роботи на будівництвах тощо. Не для всіх видів робіт потрібно мати освіту чи досвід. Однак робота спеціалістів також потрібна. За неї можна отримувати значно більшу зарплату. Є і сезонні роботи. Вони переважно починаються навесні.

Українці повинні бути на самоізоляції 14 днів після приїзду на місце роботи, щоб там переконалися, що вони справді здорові

Це збір овочів, фруктів та ягід. Також це робота з підготовки, прибирання фермерських ділянок тощо.

ЧИ Є ПРОБЛЕМИ НА КОРДОНАХ

Хоча багато країн закрили свої кордони, поїхати на заробітки в сусідні країни можна без проблем.

— Уже можна поїхати на заробітки, проблем з цим немає, — пояснює Світлана Повар. — Потрібно мати обов'язковий набір документів — відкрити робочу візу, запрошення та страховку. У цьому немає проблем. Людина може зібрати необхідні документи та поїхати працювати.

Як пояснює пані Світлана, проблем з поїздками за кордон у людей не було. Якщо їхати на роботу офіційно — ви можете перетнути кордон без жодних проблем.

Попит на роботу за кордоном

Біля банків напередодні сезонних робіт з'являються черги людей, які отримують візи

залишається великим.

— Попит є шалений, адже почалась весна, дозрівають фрукти та овочі, рук не вистачає, — каже пані Світлана. — Поляки, наприклад, зараз їдуть далі в Європу, де є більший зарібок. До того ж, вони можуть їхати туди без віз. Українці їдуть у Польщу, адже робочих рук там катастрофічно не вистачає. Навіть на не сезонні роботи бракує робітників. Це будівництва, робота на фабриках, в теплицях тощо.

Брак заробітчан вплинув і на зарплати. Як пояснює Світлана Повар, зарплати для найманих працівників значно зросли, незважаючи на карантин. Так в Польщі роботодавці готові платити більше, бо виконувати сезонні роботи нікому. До того ж, зарплату підвищили і через те, що чимало українців їдуть в інші країни ЄС, де їм пропонують більшу оплату. Однак в інших країнах зарплати або незначно зросли, або не змінилися взагалі. Так, як розповідає Світлана Повар, у Німеччині зарплата залишилася без змін.

ЯК УКРАЇНЦІВ ПЕРЕВІРЯЮТЬ НА КОРОНАВІРУС

Перш ніж їхати на заробітки, вам варто дізнатися, чи є вимоги законодавства стосовно заробітчан в тій чи іншій країні. Щоб виїхати з України, тест на коронавірус робити не потрібно. Однак щоб забезпечити безпечні умови праці, заробітчани повинні бути на самоізоляції 14 днів

після приїзду на місце роботи, щоб переконаватися, що вони здорові. Це є вимога польської сторони, пояснює Світлана Повар.

— Щоб працювати, людина має після приїзду перебувати на самоізоляції два тижні, — каже Світлана Повар. — Роботодавці забезпечують робітників умовами проживання та навіть харчуванням. Можливо, згодом зменшать період самоізоляції після приїзду, однак цього ще невідомо.

ЧИ ЧЕКАТИ НОВИХ ЧЕРГ БІЛЯ БАНКІВ

Перед початком сезонних робіт та після великих свят багато тернополян бачать черги заробітчан біля банків, де можна оплатити вартість підготовки візи. Так після новорічних свят багато людей «штурмували» відділення банків. Черги шикувалися з самого ранку. Біля деяких відділень були черги з-понад сотні людей. Скоріше за все, ця ситуація повториться, каже пані Світлана. Адже люди, які повернулися додому на карантин, хочуть їхати на заробітки знову.

— Люди будуть масово їхати за кордон, — каже пані Світлана. — Як показує практика, у нас робочих місць з високою заробітною платою мало, і люди хочуть їхати працювати за кордон. У нас люди працюватимуть, відповідальні і їх за це дуже цінують за кордоном. Тому доки в нас не буде достатньої кількості робочих місць з високою зарплатою, люди їхатимуть

на заробітки.

ЧИ БОЯТЬСЯ ТЕРНОПОЛЯНИ ЇХАТИ В ІНШІ КРАЇНИ

Не всі наважуються їхати за кордон під час епідемії. Хтось чекає, доки закінчиться карантин. Дехто ж, незважаючи на ризики, їде на заробітки, щоб не пропустити сезон. Прагнуть їхати на заробітки навіть люди, яким понад 50 років, хоча вони є в групі ризику.

— Дехто вже не боїться їхати на заробітки, — каже Світлана Повар. — Минуло два місяці, у людей закінчуються гроші, і вони мають їхати знову.

Їхати за кордон можна лише з дотриманням карантинних норм — в масці, рукавичках. Обмежені на кількість пасажирів в одному автобусі немає.

— Під час перевезень пасажирів перевізники мають дотримуватися правил, — каже Світлана Повар. — Якщо, до прикладу, їде бус на 8 місць, то 9-го пасажира вони вже взяти не можуть. Ну і самі водії стежать за санітарними нормами, адже вони розуміють, що вони їдуть з іншими людьми і самі ризикують не менше, ніж заробітчани.

Медики закликають заробітчан не поспішати. Краще утриматися від поїздки за кордон, особливо в ті країни, де є епідемія коронавірусу. Також варто пам'ятати про те, що Ковід-19 найбільш небезпечний для людей, віком від 50 років та тих, хто має хронічні хвороби чи слабку імунну систему.

ТЕРНОПОЛЯНИ «ШТУРМУЮТЬ» СЕКОНД-ХЕНДИ: ЧИ БЕЗПЕЧНО ТАМ

Шопінг ■ Послаблення карантину у Тернополі дало змогу знову відкрити двері перукарням, кав'ярням та магазинам з непродовольчими товарами. Одразу з першого дня роботи секонд-хендів, тернополяни ринули до них за покупками

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758, FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

— Рада, що відкрили секонд-хенди, тут я можу придбати речі задовільної якості та за хорошою ціною. Усе одно найчастіше я ходжу біля дому, навіщо мені купувати нове? І чоловіку також купую в подібних магазинах. Головне — знати, де шукати, — розповідає тернополянка Зоряна Стасюк.

У магазині секонд-хенду «Єврошоп» одразу при вході стоїть охоронець та перевіряє наявність масок і міряє температуру усім відвідувачам безконтактним термометром. Також він вказує всім покупцям на спеціальне місце, де можна продезінфікувати руки та одягнути захисні рукавички.

Відвідувачів у «Єврошопі» доволі багато, але як для такої великої площі магазину їх кількість допустима. Біля кас та примірочних працівники наклеїли на підлогу скотч для того, щоб відвідувачі могли тримати дистанцію. О 12 годині — планове провітрювання. Охоронці розповіли, що таке ж провітрювання відбувається ще вранці.

У магазині «Євро секонд-хенд», що розташований у центральній частині міста, одразу при вхо-

ді стоїть працівниця та нотує в зошит кількість відвідувачів. Ймовірно, вона це робить для того, щоб покупців у приміщенні не було більше, ніж дозволено. Одразу біля входу є дезінфектор для рук та одноразові рукавички для відвідувачів.

Перед примірочними та касою працівники наклеїли скотч, аби покупці могли тримати дистан-

Температуру міряють усім відвідувачам. Є спеціальне місце, де можна продезінфікувати руки та вдягнути рукавички

цію в черзі. Приміщення в цьому магазині набагато менше, тому відвідувачів, що перебували всередині, було небагато.

Ще в одному магазині секонд-хенду «Євро секонд-хенд», але вже на «Дружбі», при вході також є засіб для дезінфекції рук та одноразові рукавички. Санітарні прибирання тут проводять тричі на день. А в самому приміщенні може знаходитися не більше 20 осіб.

У всіх працівників є захисні маски та рукавички.

ФОТО ФЕДІРА ВОСІНСЬКОГО

У тернопільських секонд-хендах людей дуже багато. Усі прийшли за обновками

Продавці «Єврошопу» ходять у захисних масках, але не всі одягли рукавички

У всіх секонд-хендах Тернополя, які ми відвідали, на підлозі є розмітка, аби відвідувачі могли тримати дистанцію

Коли відкриють атракціони для дітей у парку Нацвідродження та в якому вони стані

За час карантину каруселі перевірили на максимальне навантаження з допомогою мішків піску. За зиму відремонтували механічні та електричні вузли

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-161-41-50, OLIATUR9@GMAIL.COM

■ Каруселі в усіх парках Тернополя реставрують та перевіряють на безпеку. Коли парки прийматимуть відвідувачів, залежить лише від послаблень карантинного режиму.

— Ми вже протестували атракціони в парку Нацвідродження, — каже директор КП «Об'єднання парків культури та відпочинку Тернополя» Микола Лесів. — Зараз готуємо до тестування атракціони в парку «Топільче». Відкривати їх будемо після відповідного рішення комісії.

Більшість каруселей у Тернополі встановили ще у 80-х роках.

Щороку перевіряють їхній технічний стан, і щоразу працівники парків запевняють, що атракціони відповідають всім нормам безпеки.

Не винятком став і цей рік. Микола Лесів запевнив, що після тестування було лише кілька зауважень. І всі усунули за кілька днів.

За словами директорки парку Національного відродження Галини Гладинюк, каруселі там перевіряли експерти. Тестували і на максимальне навантаження з допомогою мішків піску. За зимовий період відремонтували механічні та електричні вузли та пофарбували.

— Очікуємо дозвіл на відкриття та рішення штабу, — каже пані Гладинюк. — Коли запрацюють атракціони, залежить від епідемічної ситуації. Якщо буде дозвіл на роботу атракціонів, до кінця травня усі наші каруселі повністю готові до відвідувачів.

Приводять до порядку і розважальні зони в парку ім. Т.Г. Шевченка. Як повідомив заступник директора комунального підприємства Тарас Дячун, виконують планові роботи, що включають: фарбування та оновлення лавок, облицювання плиткою стіни поруч із оновленою «Альтанкою», ремонт катамаранів, а також насадження нових дерев.

ФОТО: АРХІВ РЕДАКЦІЇ

РИНКИ ВЖЕ ПРАЦЮЮТЬ. ЯКІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ ДЛЯ ПОКУПЦІВ?

Ринки ■ У Тернополі частково відновив роботу «Центральний» та «Овочевий» ринки у середу, 13 травня. У якому режимі вони тепер працюють, дізнавалися журналісти «RIA плюс»

ВАДИМ ЄПУР, ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

Відкрити ринки дозволив уряд. Він навів перелік усіх тих, які можуть відновити роботу з 13 травня. У цей список потрапили і три ринки Тернополя, однак на ринку «Оріон» не змогли забезпечити необхідні умови для роботи продавців та покупців, тому він не буде працювати під час карантину. До того ж, як повідомили у міській раді, керівництво «Оріону» вирішило, що відновлювати роботу зараз недоцільно. З 16 травня почали працювати і речові ринки.

ТЕМПЕРАТУРНИЙ СКРИНІНГ

«Центральний» та «Овочевий» ринки уже відкрили, однак більшість кіосків зачинені. Щоб потрапити на територію ринку, необхідно пройти температурний скринінг. Працівники не пропускають людей без масок. Однак хоч контролери перевіряють усіх відвідувачів, є місця, де можна проскочити без перевірки. Це — переважно невеликі проходи та в'їзди для транспорту.

На території ринку людей небагато. Хоча на входах іноді збираються черги з покупців, скупчення людей немає.

А от продавці кажуть, що покупці є.

— Покупці після відкриття є, — каже продавець Петро. — Люди бажають купувати на ринках,

тому що тут є сільськогосподарська продукція домашнього виробництва від дрібного виробника. Якщо ринки працювати не будуть, то ці виробники просто втратять роботу. Ми — продавці, виконуємо всі вимоги: захищаємо масками та рукавичками себе, використовуємо антисептики. Людей багато, і я вірю, що буде ще більше з часом. Ми навіть почали використовувати спеціальні термінали, для того, щоб людям було зручніше розраховуватися.

Усі продавці працюють в масках та рукавичках. Правил ніхто не ігнорує. Дехто навіть має антисептики для себе та покупців

Покупці хочуть, щоб ринки працювали, бо тут є продукція, яку не купити в супермаркетах.

«ЛЮДЕЙ НЕМА, МАРШРУТОК — ТЕЖ»

На території «Центрального» ринку, окрім кіосків з овочами та фруктами, саджанцями та товарами домашнього виробництва, відкрили і м'ясний павільйон, щоправда, там наразі працює лише кілька продавців. Кажуть, що перших покупців мало, але всі задоволені, що вдалось повернутися до роботи.

— Працюється зараз погано,

На входах у ринок працюють контролери, які перевіряють температуру у покупців

тому що людей, дійсно, мало, — каже продавчиня Олесья. — Гадаю, що в такому режимі працювати вдасться. Покупці в захваті, що ми повернулися та жаліються, що в магазинах не свіже.

Деякі стелажі у центрі м'ясного павільйону порожні.

— Після послаблень карантину мені працюється жакливо. Людей немає, маршрутки не ходять, — каже одна з працівниць ринку Наталя. — Дуже важко так починати працювати. Люди купують швидко: прийшли, взяли і пішли. Тому спілкуємося з ними небагато. Але якось воно буде, сподіваємося на краще.

Як помітили журналісти «RIA плюс», усі продавці працюють в масках та рукавичках. Правила ніхто не ігнорує. Дехто навіть має

антисептики для себе та покупців. На стелажі облаштували захисні екрани з плівки. У деяких кіосках таких екранів немає, але свою продукцію продавці накривають плівкою.

Відкрили магазини побутової хімії та засобів гігієни, аптеки, магазини насіння та агропромислових хімікатів. Вони працювали і до послаблень, оскільки їм не забороняли роботу.

ЗАПРАЦЮВАЛИ РЕЧОВІ РИНКИ

А от непродовольчі ринки відкрили не одразу. Уряд спершу дав дозвіл на відкриття продуктових ринків. Через це біля міської ради продавці влаштували пікет 13 травня. Кілька десятків тернопільських підприємців та працівників ринків вийшли

протестувати, щоб їм дозволили працювати.

Однак у міській раді пояснили, що раніше дозволити роботу промислових ринків на місцевому рівні не могли, оскільки діяла заборона уряду. Послаблення стосувалися лише продажу продуктів харчування, овочів, фруктів, сільськогосподарської продукції тощо. 14 травня Кабмін таки погодив торгівлю непродовольчими товарами. Тож одяг та взуття в Тернополі почали продавати з 16 травня.

Відвідувачі ринку по-різному ставляться до таких послаблень. Хтось задоволений, адже є можливість купувати товари дешевше, а хтось вважає, що з відкриттям ринків поспішили і варто було б почекати.

На стелажі облаштували захисні екрани з плівки

Деякі продавці навіть видають чеки для зручності покупців

М'ясний павільйон відновив роботу, однак покупців небагато, скаржаться продавці

«МИ СУМУЄМО ЗА ШКОЛОЮ»: ДОБРІ ВІДЕО, ВІРШІ ТА МАЛЮНКИ

Ідея ■ Найбільше постарались малючки — учні початкової школи. Справді, коли переглядаєш відео, емоції стримати важко. Діти скучили не стільки за навчанням, скільки за вчителями, однокласниками і спілкуванням. І своїми емоціями, вміннями і креативом поділились з рідною школою

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 095-875-33-60, IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

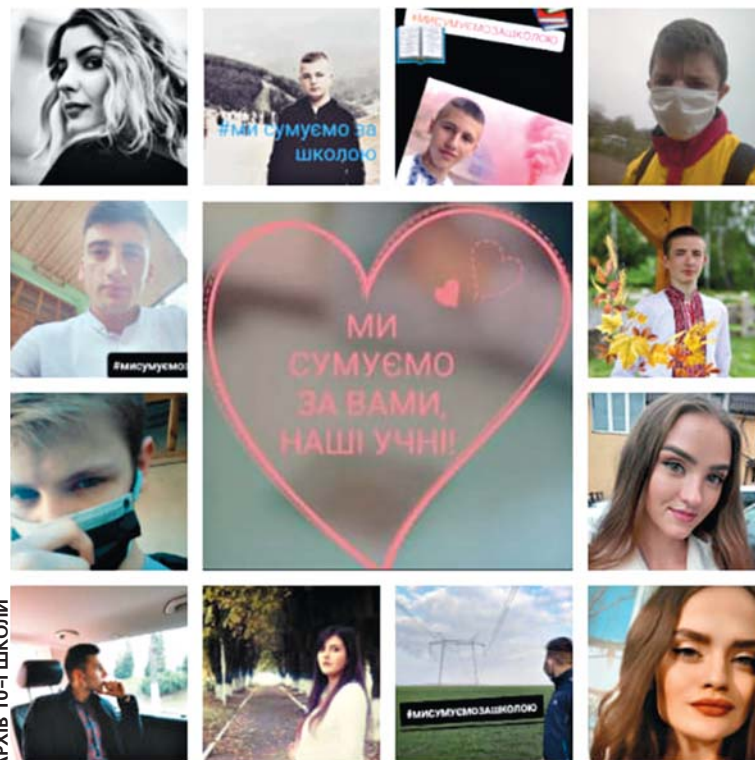
«Карантин не тільки змінив наше життя, а й відкрив простір для втілення нових ідей.

Будьмо оптимістами, життєлюбцями і не сумуйте! Запускаємо челендж #Мисумуємозашколою», — таке оголошення наприкінці квітня з'явилося на сайті 10 школи та у Фейсбук-групі закладу.

Челендж школярі підхопили миттєво. За два тижні опублікували десятки робіт. Відео, колажі фото, власні вірші, малюнки і плакати — чого там тільки немає. Діти накреативили сповна. Найбільше вражають роботи наймолодших — учнів початкової школи. Коли переглядаєш все — важко стримати емоції.

— Я за час карантину кілька разів зустрічав наших учнів, — всі в один голос казали, як скучують за школою, — поділився директор ЗОШ № 10 Андрій Газилишин. — Ми подумали, а чому б і ні — треба дати дітям можливість про це розповісти. Так з'явилась ідея челенджу #Мисумуємозашколою. Те, що вийшло — ви бачили. Діти постарались на славу. Я завжди казав, що вони у нас — найкращі! І, повірте, ми, вчителі, теж дуже за ними скучили.

Діти, можливо, не стільки скучили за навчальним процесом, скільки за вчителями, однокласниками і спілкуванням, — припускає директор.

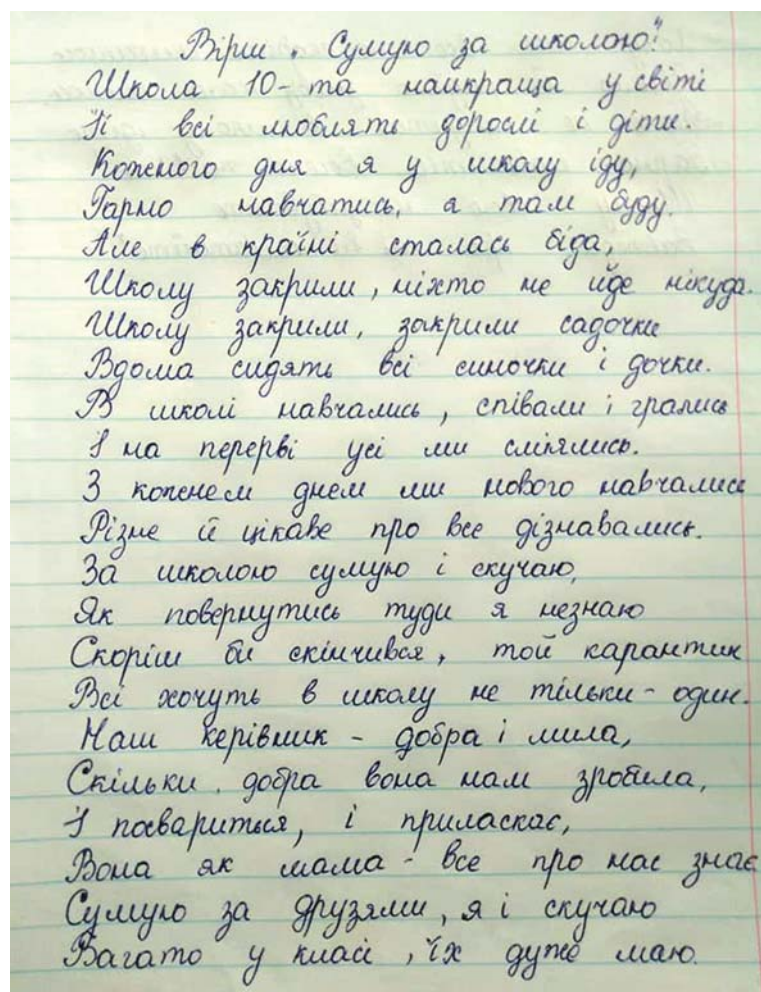

АРХІВ 10-ї ШКОЛИ

«А я сумую за Вами, мої рідні!!! Мій 12-Б клас! Всіх дуже люблю і чекаю! Я — вчителька, приєднуйтесь до челенджу», — написала вчителька Надія Стоян

Гоцко Маргарита дуже скучила за своїм 1-Б

Школярі пишуть вірші про свій заклад, аби згадати навчання у класах

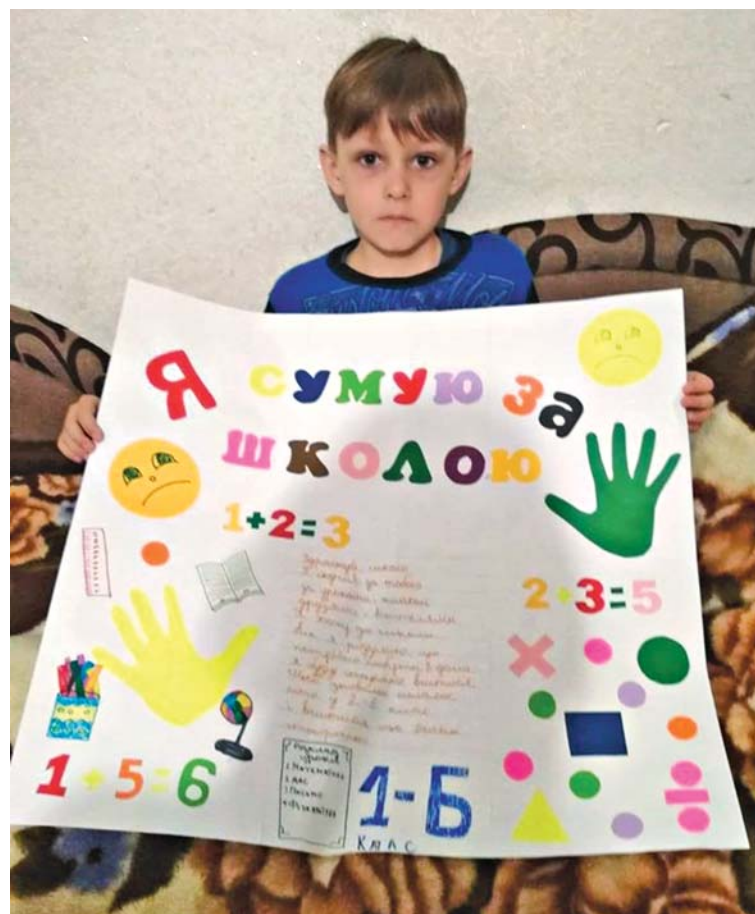
За два тижні діти опублікували десятки робіт. Відео, фотоколажі, власні вірші, малюнки і плакати — чого тільки немає. Фантазія без меж

— Тому виникла ідея провести такий челендж, — розповів Андрій Газилишин. — Написав у вчительську вайбер-групу. Ті запропонували діткам і їхнім батькам. Перші роботи з'явилися вже за кілька годин.

Школярі робили презентації та колажі зі шкільних фото, записували відеоролики, малювали, писали вірші, листи — креативили, хто як умів. Практично всі класи розповіли свою історію. Підключились також батьки та, звісно, вчителі.

— Що мене вразило — наскільки вони активні, творчі і креативні, — каже директор. — Їхня щирість в тому, що вони говорили... Значить, ми живемо і працюємо не даремно.

«#мисумуємозашколою А я сумую за Вами, мої рідні. Мій 12-Б клас! — підписала фото своїх цьогорічних випускників Надія Стоян. — Ви у мене найкращі! Всіх дуже люблю і чекаю! З теплом та любов'ю згадуємо про ці найкращі дні, сповнені радістю і щастям!)) Учні випускних класів вечірньої та заочної форми навчання ЗОШ #10 приєднуються!)) Школа нам дала вірних друзів, допомогла знайти себе в житті, за що ми дуже вдячні всім вчителям.

Олександр Вітенько зробив самостійно плакат, щоб показати: навчання — це добре

ВІДЕО ТА БІЛЬШЕ РОБІТ — СКАНУЙТЕ QR-КОД

СПРАВА ВІТАЛІЯ ГНАТИШИНА: ОБВИНУВАЧЕНИХ — ЗА ГРАТИ

Вирок ■ Сергія Терендеха засудили до 10 років ув'язнення, Володимир Біляшевич проведе 7 років за ґратами. Учасники процесу мають право подати касаційну скаргу протягом трьох місяців. Батьки Віталія запевнили журналістів, цього не робитимуть. Та хочуть, аби вбивці сина понесли покарання

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 095-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Апеляційні скарги не задовольнили, вирок суду першої інстанції залишили чинним. Таким було рішення колегії суддів Тернопільського апеляційного суду у справі вбивства біля «Алюру» 20-річного Віталія Гнатишина.

Сергія Терендеха засудили до 10 років ув'язнення, Володимир Біляшевич проведе 7 років за ґратами.

— Одному з обвинувачених інкриміноване групове хуліганство й нанесення умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть, а іншому — групове хуліганство із застосуванням зброї, її носіння без спецдозволу та погроза вбивством, — пояснила речниця прокуратури області Леся Гурецька.

БУЛИ І БАТЬКИ ПОТЕРПІЛОГО

Обвинувачені у справі вбивства Віталія Гнатишина біля «Алюру»

подали апеляційні скарги на вирок міськрайонного суду, який проголосили у лютому 2020 р. У четвер, 14 травня, розпочалося слухання в апеляції. Того ж дня зачитали рішення. Колегія суддів відхилила апеляційні скарги обвинувачених та залишила чинним вирок першої інстанції. Обвинувачені протягом трьох місяців можуть подати касаційну скаргу.

Нагадаємо, Віталія Гнатишина побили 30 червня 2018-го біля нічного клубу «Алюр». За життя хлопця боролися у Тернопільській міській лікарні № 2. Друзі та рідні збирали кошти на лікування, та, на жаль, життя хлопця врятувати не вдалося. Віталій помер ввечері, 8 липня. Нападників затримали та оголосили їм підозру одразу за трьома статтями Кримінального кодексу.

Розгляд апеляційної скарги на вирок міськрайонного суду розпочали у четвер, 14 травня. Обвинувачений Біляшевич пере-

бував у залі суду, Терендех брав участь у засіданні за допомогою відеозв'язку.

На судовому розгляді апеляційної скарги присутні і батьки потерпілого, які згорьовані втратою сина та пройшли всі слухання з надією, аби винні у вбивстві Віталія отримали максимальне покарання.

БІЛЯШЕВИЧА — ПІД ВАРТУ

Коли звучало рішення суду, після оголошення головуючим перерви, Володимир Біляшевич зайшов до зали. Лиш суддя за-

Під час засідання обоє просили вибачення у батьків. Біляшевич — кілька разів. На його очах реально виступали сльози

кінчив його зачитувати, молодий чоловік покинув залу судового засідання, ні з ким не перемовившись. Його днями теж мають взяти під варту, адже до цього з двох обвинувачених лише Сергій Терендех був у слідчому ізоляторі.

Під час засідання обоє просили вибачення у батьків. Володимир Біляшевич — кілька разів. На очах у чоловіка реально виступали сльози. Чи справжніми та щирими вони були — хтось знає. Однак, це мало ширший вигляд. Сергій Терендех, який брав участь у засіданні в режимі відеоконференції, за кілька годин

Батьки сподівалися на справедливий вирок.

Бо, кажуть, винні мають відповідати за вбивство їхнього сина

розгляду майже й голови не піднімав. На великих екранах, що у залі суду, було видно лише шмат лоба. Ні, проблем зі зв'язком не було. Але чи то ненавмисно, чи то спеціально чоловік не сидів рівно перед екраном. І вибачення, які звучали від нього для батьків убитого хлопця, теж були ніби під примусом.

— Не можу сказати, що ми були впевнені стосовно рішен-

ня апеляційного суду і що воно буде саме таким, — після засідання сказала мати убитого Віталія Галина Гнатишин. Батько тим часом стояв поруч — із портретом сина у руках. Так він проводив усі судові засідання. У пакеті в іншій руці — сорочка, в якій син востаннє вийшов з дому. — Але вирок мав бути. І винні мають нести відповідальність за вбивство нашого сина.

За вбивство сусіда Зеновія дали 12 років тюрми

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

■ До 12 років ув'язнення засудили тернополянина за вбивство 48-річного сусіда і зберігання наркотиків.

ЩО ВБИВАВ — ЗАПЕРЕЧУВАВ

Нагадаємо, 48-річного Зеновія вбили 5 серпня 2018 року у с. Чорний Ліс, що на Збаразчині. Уже тоді односельці були переконані, що чоловіка кийками забив до смерті 30-річний тернополянин, який приїжджає до села. Невдовзі поліцейські Збараського відділення затримали підозрюваного у вбивстві. Поєднана травма грудей і живота з численними переломами ребер та ушкодженнями внутрішніх органів, спричинена тупим предметом — причина смерті 48-річного жителя села Чорний Ліс Збараського району. Тіло чоловіка знайшли в саду, що за кілька будинків від його власного по-

мешкання.

Підозрювали у вбивстві тоді раніше судимого тернополянина. Чоловік раніше притягувався до кримінальної відповідальності за майнові злочини та хуліганства. Він приїхав у село та жив у батьківській хаті, яку ті використовують, як дачу. Точніше, за твердження односельців, чоловіка спровадили у Чорний Ліс, бо вже надто часто за ним золоті верби росли.

— 8 травня 2020 р. оголосили вирок у справі про обвинувачення мешканця Тернополя у вчиненні злочинів за ч. 1 ст. 115 і ч. 2 ст. 309 Кримінального кодексу України, — повідомила спікер-суддя Тернопільського міськрайонного суду Анна Мостецька. — Обвинувачений весь час досудового слідства і суду перебував під вартою.

Тривалий розгляд даного провадження зумовлений неможливістю сформувати склад суду у Збараському райсуді, а згодом

і в Кременецькому. Тому справу передали для розгляду у Тернопільський міськрайсуд.

До речі, під час судового розгляду обвинувачений свою вину визнав лише частково — зізнався у тому, що зберігав наркотики. Мовляв, почувався зле, а канабіс використовував як ліки. Вину у скоєнні вбивства категорично заперечував.

— Суд, проаналізувавши всі докази у справі та заслухавши пояснення свідків, дійшов до висновку про винуватість особи у вчиненні злочину, — каже Анна Мостецька.

У суді чоловік розповідав, що, коли побачив нерухомого Зеновія, пішов до сусідки, мовляв, треба йому допомогти його відкачати. Жінка прийшла. Сусідка пригадує, доки йшли, побачила кров на носі — нижче коліна. Запитала, що це? Той промовчав...

Коли прийшли на подвір'я, Зеновій лежав обличчям вниз, у ка-

люжі. Напередодні лили сильні зливи. Коли сусідка перевернула чоловіка, пульсу не було. Невдовзі на подвір'я прибігла мати убитого чоловіка. У суді жінка згадувала, як приїхала поліція. І, доки проводили першочергові слідчі дії, підозрюваний стояв і лузав насіння. А шкаралупи спльовував на тіло убитого чоловіка, поруч з яким стояв.

ЗАЯВУ ПИСАЛА І ЗА ПОБИТТЯ

З тим, хто позбавив життя її сина, жінка й до того випадку мала конфлікт. За те, що нібито випасала худобу в нього на городі, чоловік вдарив її в обличчя. Та написала заяву. Невдовзі забрала її з поліції, це зробити вмовили батьки чоловіка.

За убитого Зеника всі люди, наче в один голос говорили: «Добряк». За того, кого обвинувачили в його вбивстві, — агресивний, конфліктний, некерований, любитель спиртного, канабісу і дуже

неврівноважений. Вони по-сусідськи часто бачились. Зеник не раз заходив до чоловіка, сідали й пили по чарці.

На судові засідання приходила дочка убитого чоловіка. Вона просила для обвинуваченого найсуворішого покарання.

Позиція обвинуваченого — вину не визнаю, цього не чиняв, тільки знайшов тіло потерпілого, відразу пішов кликати на допомогу. Перед тим пройшла сильна злива. Через ту зливу ніхто не чув ні бійки, ні криків, ні галасу.

Мати Зеновія згадувала у суді, як того дня за її сином заходив обвинувачений. Як хтось питав у чоловіка, навіщо він це зробив із Зеником? Той відповів: «Він мене дістав, і я йому дав».

Вирок може бути оскаржений до Тернопільського апеляційного суду через Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області протягом 30 днів з дня його проголошення.

ЯК ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ТАКСИСТ ВСТАНОВИВ КАРАОКЕ У САЛОНІ

Співи ■ Викликаєте таксі, а отримуєте — цілий караоке-бар, а ще позитивне спілкування і смачну цукерку. Тернополянин Володимир, який працює таксистом, розважає клієнтів караоке, пригощає цукерками та влаштовує гучні свята на весь мікрорайон, де живе

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-161-41-50,
OLIATUR9@GMAIL.COM

Про незвичайне таксі в Тернополі нам розповіла тернополянка Валерія.

— Уявляєте, викликала таксі, сідаю, а мене пригощають цукеркою, — каже дівчина. — Я здивована, посміхаюсь. Але на тому сюрпризи не закінчуються. Раптом весь салон починає миготіти кольоровими вогниками. Ми їхали з подругами. Водій запропонував нам... поспівати в караоке. Радості не було меж. Ця поїздка зробила наш вечір.

Із незвичайним таксистом познайомилась і наша журналістка. Звуть його Володимир Хмурич. У одній із тернопільських служб таксі працює лише п'ять місяців, а караоке в автомобілі встановив десь місяців три тому.

«ХОЧЕТЬСЯ ЗРОБИТИ ЛЮДЯМ НАСТРІЙ»

— Я почав їздити і практично одразу поставив собі в машину апаратуру, — розповідає чоловік. — От люблю музику. І людям це дуже подобається. Сам не співаю, але мені музика дуже до душі. Багато з комплектуючих до караоке мав, бо маю вдома апаратуру. Маю стільки, що вистачить на два весілля.

Пан Володимир розповідає, що планів на вдосконалення свого унікального караоке має чимало. Але спочатку хотілось би спробувати, чи людям «зайде».

— Я хотів бачити, чи люди будуть співати. Поставив. Подивився. Співають. Ще й як, — продовжує таксист. — Тепер знаю, як ще кращим це караоке зробити.

Повірте, буде таке, що огого.

Чоловік каже, що часто його викликають не лише, коли потрібно їхати кудись, а й просто, коли хочеться послівати.

— Я питаю: «Любите співати?», «Будете співати», а люди зразу: «Та як співати?» А я кажу: «В мікрофон». От кілька днів тому в дитини був день народження, — говорить Володимир Хмурич. — Батьки подзвонили, і ми годину каталась по місту, бо люди хотіли послівати. Потім ще годину стояли на Циганці. Є вже багато

У одній із тернопільських служб таксі працює лише п'ять місяців, а караоке в автомобілі встановив десь місяців три тому

людей, які зберігають телефон. От хочеться зробити людям свято, бо зараз так важко чогось всім.

ЦУКЕРКИ ТА СВІТЛОМУЗИКА

Коли клієнти починають співати, у автомобілі загоряються сотні електричних вогників, які миготять під музику. Володимир не розкриває секрету, де їх взяв та як вони вмикаються. Каже: магія.

Також чоловік завжди возить в автомобілі цукерки. Пригостив він і журналістку «RIA плюс». Каже, що солодке покращує людям настрої, тому ласощі дає усім, окрім п'яних. — От люблю свою роботу, я тут відпочиваю, — продовжує тернополянин. — То завжди спілкування з людьми, а вони різні попадаються. Дехто хоче собі

ФОТО: ОЛЬГА ТУРЧАК

Таксист каже, що вже має багато планів на вдосконалення апаратури в салоні, адже побачив, що ця ініціатива людям дуже подобається

поговорити, хтось сідає похмурий чи задуманий, а ти раз — цукерку йому і все: настрої кращий.

«САМ НЕ СПІВАЮ, СПІВАЮТЬ ДІТИ»

Пан Володимир розказує, що сам не співає, мовляв, нема слуху. А от доньки талановиті, їм 15 та 12 років. Одна грає на фортепіано, інша займається вокалом. Разом із однокласниками вони навіть створили свій гурт.

Тож апаратуру чоловік придбав спочатку, щоб допомогти розвивати таланти донечок. А ще — щоб проводити різні свята.

Минулого року у вересні чоловік організував масштабне свято на Бродівській, де живе. Він каже, що гуляло кілька тисяч людей.

— Гарне свято вийшло. Гуляти справді всім районом, — говорить чоловік. — Колись вже організував забаву. Потім мав два роки «перекуру», а потім вирішив таке свято забабати! Знайшли спонсорів, зібрали людей. Сцена була величезна. 30 людей помістилось на сцені. Думаю, закінчиться карантин, то точно будемо ще гуляти!

Минулого року чоловік влаштував гучне свято — День мікрорайону. Він каже, що погуляли на славу і має у планах знову провести таке дійство

РЕКЛАМА

Все для дому

Гарячі ціни тижня
(з 20.05.2020 по 26.05.2020)

↓ ВИГОТОВЛЕННЯ

КАМІНИ, ТОПКИ
Мармур, камінь (пісковик)

► сауни
► хамами
► соляні кімнати

www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина комфорту»

від **7000⁰⁰** грн

вул. Крушельницької, 57
(біля світлофора)

тел.: (096) 448-84-86,
(096) 227-73-37, (097) 960-13-66

Професійна чистка димоходу

472027_inf

ЯК ЛЕГКО ЗМЕНШИТИ КІЛЬКІСТЬ НІТРАТІВ У ПЕРШИХ ОВОЧАХ

Поради ■ Більшість здорових людей не матиме проблем з нітратами, адже в допустимих нормах нітрати абсолютно не страшні. Проте, якщо їх споживати з їжею або водою надто багато, вони починають концентруватися в організмі у великій кількості й тоді перетворюються на нітроти, які вже дійсно несуть шкоду

ДІАНА ОЛІЙНИК, 067-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

Питання шкоди від нітратів для здоров'я виникає тоді, коли їх стає забагато. Важливо те, скільки важить людина.

Так, допустима доза нітратів для людини — у середньому 5 мг на кілограм ваги, а добова доза для дорослого не повинна перевищити 300–325 мг.

Але слід зауважити, що ці речовини людина отримує не лише з ранніх овочів.

— Вони є всюди — у воді, м'яси, молоці, овочах, — зазначає на-

чальник відділу державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Тернопільського районного управління Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області Олена Паламар. — Проте найбільше їх надходить все-таки з овочами — це 70%. З водою — 20%, з м'ясо-молочною продукцією — 6%.

Хоча найбільший відсоток нітратів надходить з овочами, це не так небезпечно для організму, якби ці речовини потрапляли з водою, пояснює співрозмовниця. Бо завдяки ферментам, аскорбіновій кислоті, вітамінам А і Е в овочах шкідлива дія нітратів нейтралізується. А от коли нітрати надходять з водою, в організмі може бути дефіцит речовин, які їх нейтралізують. Тоді це може бути більш небезпечно для людини. Тоді вони добре всмоктуються шлунково-кишковим трактом, швидко потрапляють у кров та моментально розносяться організмом. Нітрати негативно впливають на роботу кров'яних тілець, погіршуючи їхню здатність роз-

носити кисень організмом.

— Тому діти, вагітні і люди похилого віку, а також ті, хто має хронічні захворювання шлунково-кишкового тракту, завжди є в групі ризику, — наголошує співрозмовниця. — Їм ранні овочі споживати не варто.

Проте кількість нітратів можна зменшити вдома.

— У кабачках, огірках, патисонах найбільше нітратів концентрується у шкірці, — каже фахівець. — Тож ці овочі треба добре промити, відрізати плідоніжку і зчистити шкірку. У редиски, моркви, буряка треба зрізати верхівку і протягом 1,5–2 годин вимочувати їх у воді, бо нітрати накопичуються в коренеплоді. Навіть радять вирізати і викидати серцевину моркви і буряка. Капуста накопичує нітрати у верхніх листках, а також у качані і тих місцях, де листя кріпиться до качана, тому цю частину треба вирізати і не давати в страву, верхнє листя теж викидати. Помідори теж варто вимочувати у воді.

Якщо овочі вимочити у воді певний час, то кількість нітратів зменшується наполовину, зазначає вона.

Дітям взагалі не рекомендують давати перші овочі. Однак якщо батьки все-таки вирішили приготувати для них якісь страви, то овочі варто вимочити у воді, а потім пробланшувати, тобто упродовж п'яти хвилин потримати в окропі.

До речі, овочі, які починають псуватися, втратили товарний вигляд, мають в кілька разів більше нітратів, порівняно з їх-

ЯКА ГРАНИЧНО ДОПУСТИМА КОНЦЕНТРАЦІЯ НІТРАТІВ В РАННІХ ОВОЧАХ? (МГ/КГ)

Огірки 400	Редиска 2400	Картопля 250	Капуста рання 900
Капуста пізня 500	Морква рання 400	Морква пізня 250	Томати 150-300
Буряк столовий 1400	Цибуля ріпчаста 80	Цибуля зелена 600-800	Кабачки 400

нім свіжим аналогом. Коли «RIA плюс» перевіряла в лабораторії на ринку овочі, то покручений огірок, який починав псуватися, мав майже в п'ять разів більше нітратів, ніж огірок товарного вигляду того ж виробника. Отож є сенс купувати лише гарні на вигляд овочі.

— І в недостиглих овочах нітратів, як правило, більше, — зазначає ветлікар обласної державної лабораторії ветсанекспертизи Наталія Остапів. — Тому краще купувати відбірний товар. Та й варто все-таки дочекатися сезонних овочів. Адже зараз гранично

допустимі концентрації нітратів на овочі вдвічі більші, ніж коли починається сезон.

Тож, щоб зменшити кількість шкідливих речовин при споживанні, варто або вимочувати овочі у воді, або зрізати шкірку.

— Зменшується кількість нітратів при вимочуванні і відварюванні, але так можна вплинути хіба що на молоді картоплі. Інші ж овочі купують, щоб їсти свіжими, — каже лікар. — Тому дітям, літнім людям і тим, хто має проблеми зі шлунково-кишковим трактом, від перших овочів варто утриматися.

ДОВІДКА

З 16 травня в Тернополі будуть працювати усі продуктові ринки. Кожен споживач має право запитати у продавця, чи перевіряли його продукцію на нітрати, і вимагати показати довідку з лабораторії. Довідку видають на кожну нову партію товару. Маючи цю інформацію, ви не перевищете допустиму добову дозу нітратів в овочах і фруктах.

Щоб заробити на ліки, учителька робить писанки

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-161-41-50,
OLIATUR9@GMAIL.COM

■ Про історію Лесі Стратій журналістам «RIA плюс» розповіли її колишні учні. Слова вдячності та теплих почуттів до вчительки гріють їх навіть через багато років після закінчення школи.

— Тільки сильна духом людина, яка вірить, надіється і водночас бореться зі страшною хворобою, — пишуть учні пані Лесі у Facebook. — Ми Вас дуже любимо, і будемо все робити, щоб допомогти подолати хворобу.

Рак яєчників у Лесі Стратій діагностували у 2016-му. Тоді жінку прооперували та провели кілька курсів хіміотерапії.

Як розповідає донька вчительки Софія, тоді здавалось, що все позаду. Але виявилось, що операцію провели лише для виявлення метастазів. Майже через два роки рак виявили у шлунку.

Цієї весни хвороба знову почала прогресувати.

— На вулиці весна і я живу, дякуючи вам. Радію сонечку, квітотці, життю. Але, на жаль, моя хвороба прогресує, і мені знову потрібна хіміотерапія. Цього разу це «Паклітаксел» і «Цирамза». Мене чекає три місяці важкої боротьби: 12 разів «Паклітаксел» (шотижня), 6 разів «Цирамза». Одна доза «Цирамзи» вартує \$2100, — каже пані Леся. — Тому знову прошу про допомогу. Розумію, що зараз важко всім, але рак не йде на карантин. Будь ласка, не залишайтеся байдужими, якщо маєте можливість, то підтримайте фінансово і духовно.

У нелегкий період життя пані Леся почала малювати писанки. — Це моє хобі, якому я навчилася майже 20 років тому, — розповідає жінка. — Цікаво, що це трапилось не в Україні, а під

час мого перебування в США за програмою культурного обміну. Я була вражена тим, що в Штатах писанки вважають визначним атрибутом української культури, а на Батьківщині в той час цим мало хто цікавився.

Після повернення в Україну Леся Стратій на кілька років залишила писанкарство, а у перший рік, коли довелось боротись з раком, вирішила зробити Великодню декорацію для церкви в рідному селищі.

— Я регулярно проходжу курси хіміотерапії для боротьби з раком, — каже пані Леся. — Після декількох перших курсів в мене з'явилися серйозні побічні ефекти, через які я частково втратила чуття в пальцях рук і стопах. Думала, що вже не зможу повернутись до писанкарства, адже тримати ручку для письма мені важко. Взимку 2019 року я все ж

вирішила спробувати, і з'явилась симпатична писанка.

Процес створення писанки жінка називає своєрідним чудом, що приносить радість, душевний спокій, естетичне задоволення.

— Я хочу ділитися своїм мистецтвом з іншими, — говорить вона. — Придбавши мої писанки, ви отримаєте унікальний витвір, а також підтримаєте мене в боротьбі з раком.

ДОВІДКА

Картка ПриватБанку:
5168757336713906 Стратій Олександра Михайлівна
4731219105919975 Стратій Сергій Тадейович.

Придбати писанки ви можете на сторінках у Facebook «Dobra Pysanka» та Instagram
Телефон дочки: 0-96-669-17-25

Писанки жінка почала малювати, коли поїхала за кордон. Її здивувало, що іноземці так багато знають про них

У ТЕРНОПОЛІ ЧИ ПЕРЕДМІСТІ: ДЕ НЕРУХОМІСТЬ ДЕШЕВША?

Нерухомість ■ Під час карантину всі люди оцінили переваги приватного будинку. Адже, живучи в квартирі, вам доводиться часто стикатися з людьми, особливо, якщо ви живете на верхніх поверхах. «RIA плюс» поцікавилася, скільки коштує приватний будинок в Тернополі та передмісті, та де купувати дешевше

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758, FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Жити в місті чи селі? Над цим питанням часто розмірковує молодь, обираючи своє подальше місце проживання. Статистика свідчить, що чисельність міського населення постійно збільшується, а сільського — зменшується. Та все ж малесенькі населені пункти теж мають свої переваги. І під час карантину ці пріоритети змістилися.

Журналісти «RIA плюс» дізналися ціну лише на ті будинки, що здані в експлуатацію на сайті DOM.RIA. Ціна вказана в дол. США/м². На вартість впливає багато факторів: курс долара, розміщення будинку, матеріал, з якого він зроблений, рік здачі в експлуатацію тощо.

ДЕ БУДИНОК ДЕШЕВШЕ?

Саме в районі «Баму» приватний будинок коштуватиме найдешевше — 401 дол. США/м². Середня ціна на будинок в цьому районі коливається від 50000 до 90000 дол. США.

А от найдорожче придбати власний куточок в районі Канади, середня ціна за метр квадратний тут — 1135 дол. США. Будинки в «Канаді» доволі дорогі — від 100000 до більш ніж 300000 дол. США.

Приблизно однаковою є ціна на приватні будинки в районах Старого парку, Нового світу та Східного, ціна на метр квадратний складає 625, 635 та 677 дол. США відповідно. На Новому світі приватні будинки коштують дешевше — від 75000 до 150000 дол. США, у районі Старого парку будинки коштують в основному менше, ніж 100000 дол. США. Серед цих трьох районів найдорожче обій-

деться будинок саме на Східному — від 120000 до 195000 дол. США.

У СЕЛАХ БУДИНКИ ДЕШЕВШІ

Загалом ціна на приватні будинки в передмісті Тернополя нижча, аніж у самому місті. Однак у Гаях Ходорівських та Байківцях ціна за метр квадратний житла є високою, у порівнянні навіть з районами Тернополя — 735 та 537 дол. США.

У Байківцях середня ціна на будинок коливається від 50000 до 160000 дол. США, залежно від розміру самого будинку, а в Гаях Ходорівських від 75000 до 135000 дол. США.

Кількість міського населення постійно збільшується, а сільського — зменшується. Життя в малесеньких населених пунктах всі оцінили під час карантину

У передмісті Тернополя середня ціна на будинки коливається від 356 до 468 дол. США/м².

Будинки в селах Тернопільського району коштують дешевше, у порівнянні з передмістями та містом. Та й ціна за метр квадратний у селах також менша.

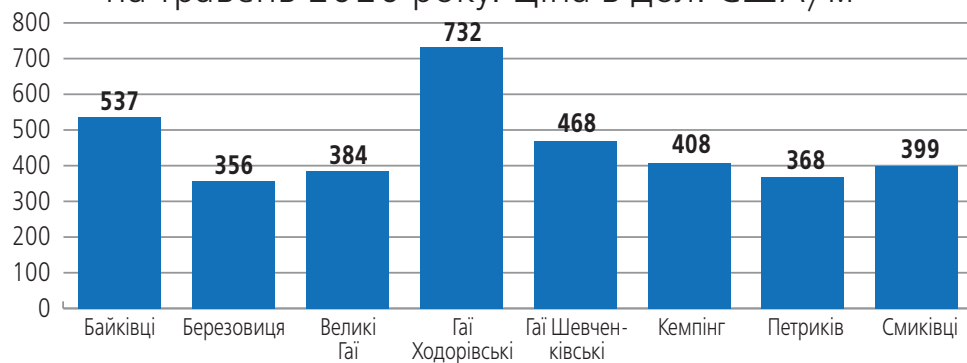
Дешо дорожчою ціна є в Білій — 434 дол. США/м². Приватний будинок в середньому у цьому селі коштуватиме вам приблизно 150000 дол. США, хоча є і дешевші — за 50000 дол. США.

В інших селах вартість приватних будинків стартує вже від 12000 дол. США. Середня вартість маєтку — в межах від 20000 до 80000 дол. США.

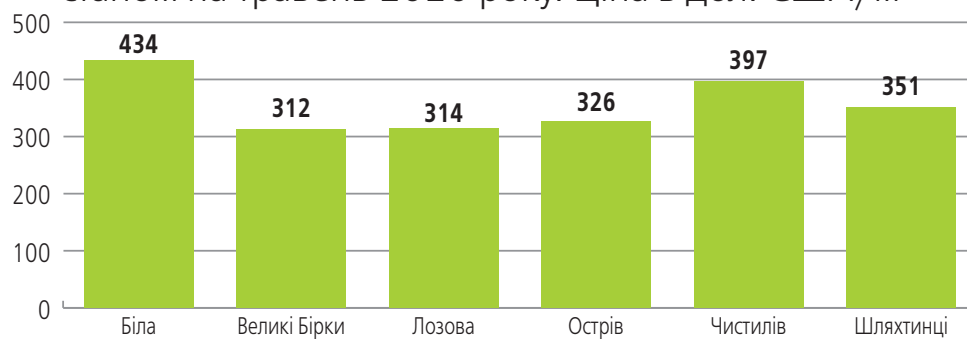
Середня ціна на приватний будинок в різних районах Тернополя за даними сайту DOM.RIA станом на травень 2020 року. Ціна в дол. США/м²

Середня ціна на приватний будинок в передмісті Тернополя за даними сайту DOM.RIA станом на травень 2020 року. Ціна в дол. США/м²

Середня ціна на приватний будинок в селах тернопільського району за даними сайту DOM.RIA станом на травень 2020 року. Ціна в дол. США/м²

Як не потрапити до рук аферистів?

Аби не натрапити на аферистів при продажу чи купівлі нерухомості, спеціалісти радять дотримуватися декількох правил:

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНИХ ПРОДАЖІВ

■ Не розголошуйте особисту інформацію Якщо шахраї вимагають копії ваших документів: паспорта, ідентифікаційного коду, — не погоджуйтеся їх передавати.

■ Зберігайте в таємниці дані карти банку: PIN-код, CVV2-код, термін дії картки, а також паролі з СМС.

Ви можете назвати покупцям тільки 16-значний номер картки.

■ Перевіряйте стан рахунку вашої картки перед передачею покупцю товару.

Переконайтеся, що оплата товару отримана, звернувшись до співробітника банку або через інтернет-банкінг.

■ Відкрийте спеціальну карту для продажів і покупок в інтернеті

Так ви зможете максимально захистити вашу основну карту, адже її номер та інші реквізити ніде не вказуються.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНИХ ПОКУПОК

1. Уважно вивчайте оголошення

■ будьте пильні, якщо в оголошенні: ■ непідтверджений номер телефону; ■ підозріло низька ціна; ■ немає фото товару; занадто мало інформації про товар або послугу.

2. Ви можете довіряти:

■ Реальним об'єктам нерухомості від перевірених продавців.

■ Оголошенням з підтвердженим номером телефону продавця зі спеціальною відміткою в оголошенні.

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТІЯ І СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

Перейшов з тришарового туалетного паперу на двошаровий. Відчайдушні часи вимагають відчайдушних заходів.

Жіноча сутність: Я не завжди знаю, про що говорю, але завжди знаю, що права!

Доктор порекомендував мені пити більше коньяку і горілки. Взагалі-то, дослівно було сказано: «Поменше вина!» Але сенс — той самий...

Анонс: «Бажаючим вивчати англійську мову у досвідченого викладача, за помірну плату поступлюся місцем у 8-Б класі».

Варто мені тільки не виспатися, і я вже нікого не люблю.

Випадок у магазині.
— У вас горілка є?
— А 18 є?
— А ліцензія є?
— Ну, ну. Що завіся-то відразу.

— Ти питаєш, навіщо одружився? А уяви, пізно ввечері раптом відключили світло: ні інтернету, ні телевізора, книжку у ту не прочитати. Ось тут дружина і стане в нагоді!
— А, зрозуміло, щоб сексом з нею зайнятися!

— Та до чого тут секс?! Тільки дружина знає, де в будинку лежать свічки і сірники.

Дипломат — це людина, яка знає сто синонімів до слова «ні».

Діти:
— А у мого тата крутий останній Айфон!
— А у мого — останній Лексус!
— А у мого — ось такий пацюк у підвалі!
Всі хором: «Та ти щоооо...?! Покажи!»

— Святий отець, сил більше немає. Грошей не вистачає, дітей треба підняти. Не знаю, як жити далі... І їсти смачно хочеться, і одягатися добре.

— Це все спокуси від диявола! Змиритесь з тим, що є. І терпіть.
— Святий отець, я бачила у вас у дворі дуже шикарні авто...
Священник, перебиваючи:
— Ви все правильно підмітили! А знаєте, яка витрата пального у них? Літрів 20–25. І ми теж терпимо! А куди діватися?

Сидять дві бабульки. Одна в іншій запитує:
— Як мене звати?
Інша довго думає і питає:
— Тобі терміново?

— Синку, як іспити?
— Подорожчали, тату.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РИА ПЛЮС», №19

КАСПАРОВ	О	Д	ТАРАНУЛ	
Н	Р	О	ОСТРІВ	Б
Л	А	І	М	А
ПАКИСТАН	Т	МЕТАЛІСТ	Н	
Т	Л	А	АНОД	Н
Т	Л	А	О	Л
КОЗАК	Б	Е	ОЛЕГ	БІЛАН
ЛАДА	МАДАГАСКАР	РУНО	О	ЕФІР
М	І	И	Н	Т
ІРАК	СУМ	Т	НІКА	
ОХРА	ЛЯПАС	В	ДОХА	Р
И	БРОКЕР	КАФЕ	А	НОМ
ДЖЕБ	Р	Ж	М	Г
ПОЛТАВА	А	АЛІГОТЕ	САФО	В
Т	З	К	О	У
ІРИС	М	А	А	ПАРОЛ
РИЦАР	БАК	АХА	НОРМА	И
Ю	Я	Е	ДЖАЗ	КУМ
ГІД	Б	СОФ	ОК	Л
ЖИТО	А	ІГО	УЛОВ	ЛАК
С	З	І		
АДАМ	МУР	МЕНЮ	ЕНОТЕРА	
А	ОДА	АЛЕК	КИЙ	БАРАН
ГНІВ	РІЙ	ТОРС	СМАКОТА	

ТИЖНЕВИК «РИА ПЛЮС»
Свідомо про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Тижневик «RIA плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.
Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції.
Буквосполучення **RIA, PIA, PIA** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б (колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00.
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.
Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56
«RIA плюс» в Інтернеті: 20minut.ua
ПРАВИЛА ПОДАННЯ ОГЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»
Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор:
Наталія Бурлака — 097-445-82-67.
Дизайн та верстка: Віталій Королішук
Відділ реклами: 43-00-50.
Відділ кур'єрської служби та передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56
Лілія Павлишин, 095-837-87-14.
Відділ оголошень: 098-477-12-70, 096-72-92-018
Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.
Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.
Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль, тел. (0352)52-27-37, (067)352-18-51. www.a-print.com.ua
Тираж **18000** примірників. Зам. № **1351**

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ
ексклюзивної рекламної агенції
ТОВ «РІА МЕДІА»:
р/р 26002012027968
код ЄДРПОУ — 40914460
в ПАТ «УкрСоцбанк»,
м. Вінниця, МФО 300023,
свід. про реєстр. плат. ПДВ
№ 1602084500053.
Інд. податк. номер
409144602081.
Передплатний індекс
22196

Гороскоп господинь

ОВЕН Тижні без прибирання, брудний посуд, немиті вікна для Овна – це стандартна ситуація.

ТЕЛЕЦЬ Цінує затишок і комфорт, заради яких готовий йти на будь-які жертви. Та зручності і затишку їм не досить.

БЛИЗНЮКИ Вважають за краще проводити швидкі маніпуляції у будинку, наприклад, пересунути меблі.

РАК Турбота про будинок для нього нагадує догляд за живою істотою, виконується дбайливо.

ЛЕВ Вигляд будинку має для Лева особливе значення. Необов'язково, щоб все виблискувало пишністю, – це стереотип.

ДІВА Багато сил і терпіння вкладає в створення затишку і комфорту в приміщенні. У неї все знаходиться завжди на своєму місці.

ТЕРЕЗИ Запити у них скромні, використовують ідеї мінімалізму, що демонструє розкіш в певному сенсі.

СКОРПІОН Швидше займеться зовнішнім виглядом, а не облаштуванням житла.

СТРІЛЕЦЬ Це не та людина, яка любить довго вовтузитися з побутовими дрібницями. Стрільці вважають за краще покликати гостей.

КОЗЕРІГ Дуже педантичні в питаннях побуту. Вони здатні годинами пихтіти над яким-небудь рутинним завданням, щоб довести його до досконалості.

ВОДОЛІЙ Будинок Водолія має вигляд, ніби в шафі вибухнула бомба. Вони просто не уявляють собі, яким хотіли б бачити житло.

РИБИ Сині і морські кольори, акваріуми, декоративні фонтани – усе це Риби охоче придбають у будинок у великій кількості.

Погода у Тернополі

	gismeteo		sinoptik	
	ГІСМЕТЕО		СИНОПТИК	
СЕРЕДА, 20 ТРАВНЯ	+12°C	+17°C	+11°C	+16°C
ЧЕТВЕР, 21 ТРАВНЯ	+7°C	+14°C	+7°C	+14°C
П'ЯТНИЦЯ, 22 ТРАВНЯ	+4°C	+10°C	+5°C	+10°C
СУБОТА, 23 ТРАВНЯ	+5°C	+17°C	+5°C	+16°C
НЕДІЛЯ, 24 ТРАВНЯ	+10°C	+17°C	+7°C	+17°C
ПОНЕДІЛОК, 25 ТРАВНЯ	+8°C	+17°C	+8°C	+17°C
ВІВТОРОК, 26 ТРАВНЯ	+7°C	+18°C	+7°C	+18°C

Клінінгові компанії та хімчистки Тернополя

КЛІНІНГОВА КОМПАНІЯ «КЛІНІНГ АКВА»

Якщо ви хочете бачити свою домівку чи рідний офіс завжди чистими, затишними і комфортними, і не платити за це шалені гроші, – звертайтеся в «Клінінг Аква»!
 Тел.: 067-351-83-30, (0352) 42-26-24, 050-337-69-50.

КЛІНІНГОВА КОМПАНІЯ «ANTI BRUD»

Компанія «AntiBrud – прибирання на совість». Це нова хімчистка в Тернополі, скориставшись послугами якої, ви отримаєте речі як нові та зі свіжим виглядом. Подробиці за тел. 097-236-97-34. E-mail: antibrud5@gmail.com. Графік роботи: 9.00-20.00.

ПРОФЕСІЙНА ХІМЧИСТКА КИЛИМІВ ТА М'ЯКИХ МЕБЛІВ

Наші послуги: ціна 40 грн/м² не залежно від типу килима і довжини ворсу. Доставка в межах Тернополя безкоштовна. Тел.: 068-772-79-57 (Петро) e-mail: profikylym@ukr.net сайт: profikylym.te.ua Розклад роботи: понеділок-субота: 8.00-20.00, без перерви, неділя – вихідний.

ХІМЧИСТКА «CLEAN SHOES»

Ціни на послуги: хімчистка 100-400 грн, реставрація каблуків – 150 грн, відновлення босоніжок – 250-350 грн, фарбування: +100-200 грн до хімчистки, просочування від вологи – 200 грн. Адреса: м. Тернопіль вул. Дружби, 3. Тел.: 068-35-65-164. cleanshoes.te.ua, cs.ternopil@gmail.com Графік роботи: Пн-пт: 10.00-19.00, сб: 10.00-14.00, нд – вихідний.

472706_999

У зв'язку з карантином компанія ТД «Карпатські мінеральні води» робить доставку упакованої мінеральної води до дверей клієнта за оптовими цінами!

Залишайтеся вдома! Наші хлопці про вас подбають! Деталі за телефоном : 097 898 92 42